

Atorgats els premis d'humor rural St. Baldiri i Sta. Quitèria

Myriam LOZANO

L'ajuntament de Lliçà d'Amunt va organitzar la segona edició dels premis Sant Baldiri i Santa Quitèria d'humor rural, els quals es concediren divendres passat, dia tretze, després del sopar que es va fer a les escoles del carrer Folch i Torres.

Les obres guanyadores van ser "La rabassa bumerang" de Marc Aguilar per al premi Santa Quitèria, i "Home rural-home urbà" d'Albert Pera pel que fa al premi Sant Baldiri.

El lliurament de premis es va dur a terme després d'un sopar en el qual eren presents tots els que havien presentat alguna obra acompanyats pels seus familiars i amics. També va assistir l'alcalde de Lliçà d'Amunt, Isidre Ballester, i els set membres del jurat.

La presentació va anar a càrrec de Xavier Martín. Primer de tot es va presentar als membres del jurat, que en aquesta segona edició estava constituït pels escriptors Ignasi Riera, Jaume Farriol i Gisela Pou; pels periodistes Joan Subirà i Joan Tudela; pel mestre Oriol Ramon i pel guanyador de l'edició anterior, Martí Boada. Aquest jurat va examinar els mèrits literaris, humorístics i morals de les obres finalistes i va dictar, en forma irònica, el veredictes arribant a les següents conclusions:

—Premi Sant Baldiri de poesia, dotat amb 100.000 pessetes a l'obra "Home rural-home urbà" de

"Els dos guanyadors Marc Aguilar i Albert Pera, i els finalistes: Ramon Barea i Xavier Bertran"

l'Albert Pera, de Mataró.

—Premi Santa Quitèria de narració, primer premi de 100.000 pessetes a l'obra "La rabassa bumerang" de Marc Aguilar, de Girona.

Així doncs les obres que queden finalistes, amb una dotació de 50.000 pessetes són les següents: "En Baldiri va a la mili", de Ramon Barea de Lliçà d'Amunt; i "La Malmaridada", de Xavier Bertran de Montornès del Vallès.

En l'edició d'enguany s'havien presentat cinc obres al premi Sant Baldiri i vint-i-una al Santa Quitèria.

El concurs era obert a tots els escriptors majors de setze anys i tots els treballs que es presentaren havien d'estar escrits en llengua catalana i amb clau d'humor sobre temàtica rural", una bona manera de mostrar i ridiculitzar tot allò que no ens agrada", segons va explicar el propi jurat. "Esperem que l'any que ve el que sigui alcalde de Lliçà d'Amunt torni a convocar aquests premis i tinguin cada cop més empenta i més participants, per poder conrear aquest gènere literari com és el còmico-rural".

Breu història d'uns premis

Juliol. Divendres, 13. L'ajuntament de Lliçà d'Amunt lliura els guardons dels Premis Literaris Sant Baldiri i Santa Quitèria que ha convocat per segon any consecutiu. Els guanyadors: Albert Pera, de Mataró, i Marc Aguilar de Girona. L'any passat van ser en Salvador Oliva de Banyoles, en Miquel Colomer de Granollers i en Martí Boada de Sant Celoni. Aquesta és la notícia i aquesta també és la curta història dels únics premis que s'atorguen al millor escrit en clau d'humor i temàtica rural, una combinació que no ha tingut gaire èxit en la història de la nostra literatura, ben al contrari, el món rural l'hem aparellat amb molta facilitat amb el drama. I no hi tenim res a dir perquè ha estat un casori molt productiu i d'una qualitat inqüestionable! No serem ni volem ser nosaltres qui trenqui aquesta via d'inspiració tan profunda (poseu-hi els adjectius que més us plagui)... de fet nosaltres ens hem alimentat en aquestes fonts i ens hem nodrit d'aquesta tradició nostrada a l'hora de plantejar els premis que ens ocupen. Aquesta és la història que mai no hem explicat: som de la Vall del Tenes, terra de pagès, i vivim com ningú el drama que afecta al món rural. Patim en pròpia carn les especulacions, les contaminacions de les aigües, les promeses dels governants, la duresa de la feina... ho patim! D'altra banda també ens adonem que som objecte d'una pluja molt subtil per part de les urbs veïnes i de les seves gentes: la tempesta de tòpics i típics sobre la nostra vida que ha fet córrer rius de tinta i ha atret nombrosos intel·lectuals que han especulat sobre els nostres perquè més ancestrals. Tot plegat, com deia, ens ha portat a la següent conclusió: hem de premiar la gent que escriu sobre nosaltres i el nostre món (el rural) sense pors ni tòpics, utilitzant totes les tècniques més agosarades i actuals, i hem de premiar aquells que siguin capaços de convertir l'amargor que ens envolta i aclapara en una clau irònica per a l'humor, que és la manera més sana i menys nociva per mostrar el descontent, el desconcert, el desencís i l'emprenyament que sent un col·lectiu arraconat.

La consolidació dels Premis Sant Baldiri i Santa Quitèria només serà possible si cada cop hi ha més plomes que entenguin aquest fragment de la feixuga història. A l'organització entenem que encara som a mig camí i que els temes del món rural en clau d'humor encara són massa tòpics. És un llarg camí el nostre que continuem amb molta il·lusió. L'any vinent serà la tercera? No pas la vençuda.

Oriol Ramon.
La Vall del Tenes

Exposició superficial del contingut de les narracions finalistes:

"L'home urbà-l'home rural" d'Albert Pera

Poema escrit en versos masculins, en setze estrofes de catorze versos cadascuna. Consta de vuit estrofes per l'home urbà i vuit estrofes per l'home rural.

El poema està narrat en primera persona contraposant l'home urbà i l'home rural. Cadascun d'ells es descriu a ell mateix.

"Jo sóc urbà,
visc encongit
en pis petit,
l'aire és malsà
i amb el meu ca
trist, desnerit,
quan ve la nit,
solem anar
a fer un passeig
més aviat curt,
i fa mareig
el rastre impur,
el brut fangueig
que del gos surt".

Home Urbà

"Jo sóc rural,
vermell i gras,
visc en un mas
d'extens rodal,
espai vital
no em manca pas,
tinc a l'abast
goig natural
i no em desplau
l'olor de fem,
que duu la clau
del bé suprem:
fruits dins del cau
l'hivern no es tem".

Home Rural

"La rabassa bumerang", de Marc Aguilar

La narració és situada a la Garrotxa i presenta dos personatges obsessionats per un amor que no es durà mai a terme. La protagonista és l'Eulàlia, jove i bonica, que viu immersa en el món "hippie" i està enamorada de l'Yves Faurox, actor francès que només el coneix de la pantalla i per mitjà de revistes.

En Magi és un noi de ciutat traslladat al camp per viure en comuna, que persegueix a l'Eulàlia ja que està bojament enamorat.

El desenllaç arriba quan l'Yves ve a la Garrotxa a rodar una pel·lícula sobre el bandolerisme garrotxí i en Magi l'utilitza de cavall de Troia per poder entrar a la morada de

l'Eulàlia. El moment de la intriga s'intensifica, ja que el desig platònic de l'Eulàlia està a punt de materialitzar-se.

És una narració amb un contingut eròtic, combinant el desig sexual amb les evocacions sexuals. El relat comença amb una pilotada que rep un futbolista al sota-ventre i l'autor associa les idees per explicar que en Magi, per culpa d'un cop baix, va quedar en forma de set, de bumerang.

L'humor es troba en les descripcions, metàfores caricaturesques i exageracions. Les situacions entre personatges i les seves reaccions originals.

L'alcalde, Isidre Ballester, lliurant el premi al finalista Xavier Bertran. Darrera podem veure als guanyadors Andreu Pera i Marc Aguilar

"En Baldiri se'n va a la mili", de Ramon Barea

En aquesta obra és veu el món rural enfrontat al món militar. El protagonista és un noi que es diu Baldiri i és el promotor cultural del seu poble, aquest ha d'anar a fer la mili i el poble és commocionat perquè en Baldiri és com el seu símbol. La seva àvia el vol acompanyar i això l'indigna molt, el que fa que pateixi un sofriment interior.

L'àvia i en Baldiri se'n van a l'Àfrica, destí militar del jove, i és on l'autor ens comença a mostrar el món militar, el qual no sap reaccionar davant el fet de tenir una àvia al campament i ho volen solucionar a nivell burocràtic: es treuen el cas de sobre enviant-lo al superior, així fins arriba al ministre de Defensa, que no s'anomena pel seu nom, però la descripció del qual és atribuïda al senyor Nar-

cís Serra. El ministre decideix visitar el quarter, que ja és famós a causa de l'àvia d'en Baldiri.

Al final l'àvia i el noi retornen al seu poble, i celebren una festa commemorant l'arribada d'en Baldiri que continuarà exercint la tasca cultural d'abans però amb molta més moral i empenta.

"La Malmaridada", de Xavier Bertran

És una obra que té com a marc la Guerra Civil i la postguerra, entorn decadent per explicar els desitjos humans.

La protagonista és la Fraternitat, la qual explica les seves vivències en primera persona i en passat. Ella és una noia jove i bonica, que li agrada viure en llibertat, i té com a debilitat els homes.

Quan ella està en plena joventut, arriba la guerra civil i els nois es veuen obligats a anar al front. La fam envaeix el

país, llavors hi ha una lluita per subsistir que determina a la gent de Montornès, inclosa la Fraternitat. Montornès és el lloc on es situa l'acció del relat.

A la Fraternitat se li acaba la seva joventut quan s'ha de casar amb en Climent, solter ric i avar, amb el qual passarà molta gana. Ella veu que el Climent augmenta la severitat a la taula pel que fa al llit.

En tota l'obra hi ha un paral·lisme entre gana digestiva i desig carnal. Aquests dos anhels passen a ser un problema per a la Fraternitat, que passa a caricaturitzar els costums d'en Climent, com a sortida irònica de la trista realitat.

Apareix un tercer personatge, en Salvador, que viu a València i és cosí del Climent: aquest, al final ens porta la resolució: la Fraternitat s'insinua al Salvador dient-li: "només tenim uns minuts, aprofitem-los!". Aquesta porta al Salvador a la cuina ja que patia el racionament alimentari d'en Climent.